

Resmî malûmata göre Türkistan'da 28 milyon Türk yaşamaktadır. Türkistan'ın yüzölçümü 5 milyon 944 bin 400 km² dir. Bu topraklar ÇİN ve RUS işgali altındadır. TÜRKİSTAN doğusu ve batısı ile parçalanmaz bir bütündür.

Hür Türkistan için

İSTİKLÂLCİ GAZETE

YIL : 2 SAYI : 9 • 31 MART 1977 • YAZIŞMA ADRESİ : POSTA KUTUSU 51 AKSARAY - İSTANBUL • TEL. ADRESİ : ASYAAJANS - İSTANBUL • FİYATI : 5 TL.

Sovyetler Birliği'ndeki Rus olmayan milletler ve Türkistan meselesi, Dünya Basınında günün konusu oldu

İngiltere ve Amerika basınında «Sovyetler Birliği'nde «Milletler Meselesi» başka bir deyimle «Sovyetler Birliği'nde «Rus Olmayan Milletler Konusu» aktüel duruma geçmiş bulunmaktadır. İngiltere'nin «The Economist» isimli haftalık dergisinde yayınlanan ilginç bir yazı ile Sovyetler Birliği'nde bulunan müslümanların genel durumu eleştirilmiştir. Derginin Moskova'daki muhabiri şunları yazıyor:

«Hıristiyanlardan sonra Müslümanlar ülkedeki ikinci büyük dini topluluk olup, Sovyet nüfusunun beşte birini teşkil etmektedirler. Sovyet liderleri her halde Müslümanların daha az kalabalık olmalarını temenni ederlerdi. Sovyet yöneticileri için İslâm, Marksizme alternatif bir rejim sunması, hatta daha kötüsü Özbek, Tatar, Kazak, Türkmen ve Tacikler gibi Orta Asya'nın Müslüman milletlerinin milliyetçi akımlarına bir odak noktası olması sebebiyle sakıncalıdır. Yetkililer, kahramanlar yaratmamak için kağıt üzerinde İslama müsamaha göstermektedirler, fakat aslında Müslümanların sayısının azalması için ellerinden geleni yapmaktadırlar. Bolşevik ihtilalinden önce 20.000 kadar caminin bugün yalnız 1000'i ibadete açıktır. Kuran'ı Kerim en son 1972'de, o da yalnız 20.000 nüsha olarak basılmıştır. Koskoca SSCB de yalnız bir tek imam okulu vardır. Yılda ancak 25-30 mümine Hacca gitmek fırsatı tanımaktadır.

Ancak Müslümanların bunlara karşılık bir gizli silahları (Devamı 4'de)

"MOTHER RUSSIA'S" TROUBLED FAMILY
In U.S.S.R., Minority Problems Just Won't Wither Away

Russian efforts to cast every citizen in a common mold have earmarks of colonialism to minorities. The result—endless ethnic, language, cultural clashes.

«U.S. News and World Report» mecmuasındaki makalenin başlığı ve renkli haritası.

Foto: OBA Arşivi)

DIŞ TÜRKLERİN MİLLİ OYUNLAR FESTİVALI BÜYÜK İLGİ GÖRDÜ

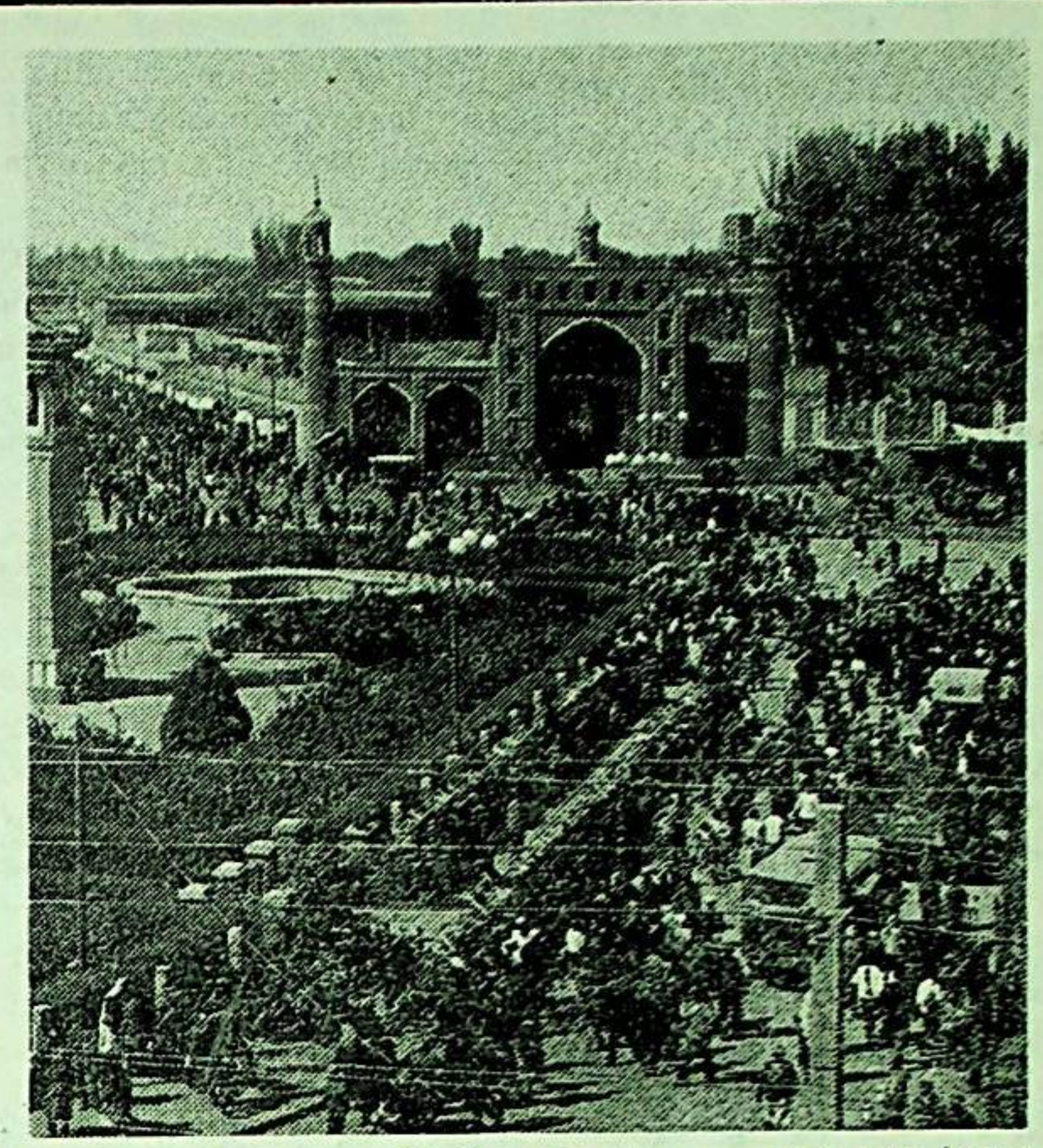
Kültür Bakanının himayesi altında «Türk Göçmen ve Mülteci Dernekleri Federasyonu» tarafından (Devamı sayfa 3. de)

«Dış Türkler Bakanlığı,, ihdas edilmesi talep edildi

İstanbul'da yayınlanmakta olan «Millet» gazetesi ile «Turan» dergisi «Dış Türkler Bakanlığı» ihdas edilmesini talep ettiler. Bu arzularını şöyle dile getirdiler: «Türkiye'mizde çeşitli görevler ifa eden otuz bakanlık bulunmaktadır. Hukuk devletinin vazgeçilmez müesseseleri olan; bakanlıkların kendi aralarında koordineli çalışan teşkilatı, milletimize hizmet götüren teşekkülleri vardır.

Devletimizin her kesiminde görev ifa eden kurumların yanında Dış Türklerin meseleleri ile ilgilenecek, Misaki Milli sınırları içinde bulunan 40 milyon Türkün özbeöz kardeşi olan yüz milyonun üzerindeki mazlum Türkün çilesini dile getirecek bir kuruluş, daire veya bakanlık mevcut değildir.

Dış Türkler konusu, maalesef iktidarlarımız zamanında gerekli (Devamı 4'de)

Çin işgalinde bulunan Türkistan'ın Kaşgar şehrindeki İdiğah meydanı ve camiinden bir görünüş. (Foto : OBA Arşivi)

Çin işgalinden kurtulan Türkler Türkiye'ye geldi

Türkistan'ın doğu bölgesini işgali altında tutan Pekin hükümeti, yurt dışında akrabası bulunan Türkistanlıları propaganda maksadıyla hür dünyaya çıkarmaktadır. Çin'de hürriyetin olduğunu göstermek için böyle davranmaktadır. Geçen yılın sonlarına doğru İLİ ve HOTEN vilayetlerinden birkaç aile Türkiye'ye ulaşma imkânına kavuşabildiler. Bunların anlattıklarına göre; Çin işgalindeki Türkistan'ın genel (Devamı sayfa 3. de)

Amalrik ve Bukovsky Sovyet cennetini (!) anlattılar

Son günlerde dünya sahnesi Amerika Birleşik Devletleri Başkanlığına Jimmy Carter'in seçi-

lişi, Amalrik ile Bukovsky'nin Sovyetler Birliği'nden kurtuluşu, Helsinki Konferansının maddelerinin uygulanmasının talep edilmesi ve Komünist Blok'ta, bilhassa Doğu Avrupa memleketlerinde, muhalefetin şiddetlenmesi gibi olaylarla renklendi. (Devamı 4'de)

MÜCAHİT ve GAZİLER DERNEĞİ TÜRKİSTANLILAR ŞUBE KONGRESİNDE

Türkistan meselesinin BM teşkilâtına götürülmesi istendi

ADANA (OBA) — Kuvayı Milliye Mücahit ve Gaziler Derneği Türkistanlılar Şubesinin kongresi olgun bir hava içinde yapılmış, eski idare heyeti ibra edilerek yeni yönetim kurulu seçilmiştir. Başkanlığa Ekrem Demirel, İkinci Başkanlığa Mirza Taşkent, Muhasipliğe Mahmut Kuyuş, Veznedarlığa Abdüseyyid Bek ve üyeliklere ise Abdullah Şir Neval, Hacı Kasım Gazi getirilmiştir.

Seçimlerden sonra söz alan konuşmacılar özette şunları söylemişlerdir:

«Bugün öz yurdumuz Türkistan'dan göç eden yüzlerce, binlerce aile var. Ama sesimizi kaç kişi duyabiliyoruz? Varlığımızı kaç kişi biliyor? Daha dünya kadar, devlet adamlarımız

«dış Türkler» diye «Kıbrıs» diye bir davamız yoktur diyorlardı. Ama bugün, «Kıbrıs» diye bir meselemiz var olduğu kabul (Devamı 4'de)

Moskova Kızıl Meydanda bir Rus kendini yaktı

Moskova — Münih (OBA) : İnsan haklarının ve demokratik ilkelerin kağıt üzerinde kaldığı ülkelerde insanın değeri yalnız rejime bağlılığı ile ölçülmektedir. Geçenlerde Sovyetler Birliği'ni ziyaret eden İsveç'li gazetecilerin gözlerinin önünde Moskova'nın Kızılmeşdan'ında ismi bilinmeyen bir Rus genci üzerine benzin dökerek kendini yaktı. Görenler bu gencin üstüne benzin dökmesi, kibriti yakması ve sesini bile çıkarmadan ölmesi (Devamı sayfa 3. de)

FİLİPİN MÜSLÜMANLARI MİLLİ MUHTARİYET ALIYORLAR
Filipin'de dört asır devam eden Müslüman - Hıristiyan mücadelesi sona erdi. Libya'nın Devlet Başkanı Albay Muammer Kadafı'nın aktif teşebbüsü ile Aralık ayında Libya'nın başkentli Tripoli'de Fil (Devamı 4'de)

Nobody's Mecca
The Soviet Union, with an estimated 100 million Muslims living in it, is one of the most important Islamic countries in the world. The Muslims are the second biggest religious group after the Orthodox Christians and make up nearly a fifth of the total population. Soviet leaders probably wish there were fewer of them. The trouble with Islam is that it offers an alternative to the state of Marxism and, worse, provides a rallying point for a national revival among the Muslim peoples of central Asia, such as the Uzbeks, the Tajiks, the Kazakhs, the Turkmen and the Tadzhiks. The authorities tolerate the Muslim religion on paper to avoid creating martyrs, but do their best to cause the number of believers to decline steadily. The Soviet press blames Islam for the poverty and backwardness of central Asia before Soviet rule. Pravda, Vostok, the party paper in the Uzbek republic (the home of Islam's Moslem cities such as Samarkand and Bokhara), recently claimed that «Islam delays social progress in believers». Such attacks are standard practice. Only about 1,000 mosques are still in use in central Asia (compared with around 10,000 before the Bolshevik revolution in 1917), and many of these are crumbling. Many of those who come to pray in them are old and poor. The Koran was last printed in 1972, in an edition of 10,000 copies. In the schools of the Soviet Union there is only one training college for teachers of the Islamic religion. Obligatory Hajj to Mecca is forbidden in Russia, although they are a pillar of the Moslem faith, and the once-in-a-lifetime journey to Mecca which every believer is supposed to make is barred to all but 25 or 30 carefully selected pilgrims a year. But the Moslems do have one secret weapon: they multiply. Their numbers are rising three or four times as fast as the Soviet average. If they continue like this, by the year 2000 a third of the new recruits in the Soviet army will be Moslems.

«The Economist» dergisinin 22 Ocak 1977 tarihli yazısından bir parça.. (Foto : OBA Arşivi)

Ruslara inanılmaz!

Tekin ERER

BİLDİĞİ üzere 1975 yılının Temmuz ayında Finlandiya'nın Başkenti Helsinki'de 35 Avrupa ülkesinin iştirakliyle bir konferans toplanmıştı. Bu konferansa Rusya'da katılmış ve herkesten önce imzayı basmıştı. Daha sonra bütün Sovyet basını, Sovyet radyo ve televizyonları «Helsinki Konferansı»nı övmüşler, böyle bir anlaşmayı imzalamaktan duydukları sevinçli belirtmişlerdi. Ondan sonra da her vesileyle (Devamı 4'de)

● MESELA ÇÖL GÖÇEBELERİNDEN OLUŞAN YENİ BİR AFRIKA ÜLKESİ OLAN YUKARI VOLTA'NIN BAĞIMSIZLIĞINA ATFEDİLEN BÜYÜK ÖNEME MUKABİL, 3 BİN YILLIK UYGARLIK TARİHİNE SAHİP OLAN TÜRKİSTAN HALKININ BAĞIMSIZLIK HAKKI VE İHTİYACI KİMSENİN AKLINA GELMEMEKTEDİR.

● İÇİNDE YAŞADIĞIMIZ 20. YÜZYILIN ASKERİ VE İDEOLOJİK ETKİSİ VE ÖZELLİKLE DÜNYANIN DİĞER TARAFLARINI EĞEMENLİK ALTINA ALMAK AMACI İLE BİR SICRAMA TAHTASI OLMAK BAKIMINDAN AFRIKA'NIN BİR SOVYET SÖMÜRGESİ OLMASI SOVYETLERİN HAYALİ VE ARZUSUDUR.

“Sovyet İmparatorluğu,, ve Afrika

«Bağımsızlık ve «Anti-Emperyalizm» türkülerini söyleyen ve başta A.B.D. olmak üzere, bütün Batılı sömürgecilik ve emperyalizm ile suçlayan aşırı sol ve sempatanların çağımızın en büyük sömürgeci ve emperyalist gücünün «Sovyetler Birliği» olduğu gerçeğini görmedikleri veya gözden kaçırtmak istedikleri muhakkaktır.

Gerçekten «Sovyet Sömürgeçiliği»nin 200 milyona yakın Avrupalı ve 50 milyona yakın Asyalı çeşitli milliyetleri boyundu-

ruk altında tuttuğu inkâr edilemez.

Buna rağmen, Batılı ülkeler birbirinin ardından çeşitli Asya ve Afrika ülkelerine bağımsızlıklarını verirken Sovyetler, sömürgelemini pişkince devam ettirmişler ve üstelik durmadan Batı'yı sömürgecilik ve emperyalizm ile suçlamışlardır.

Çağımızın Batı dünyasında görülen garip ve acı istihzası şudur: Koca Sovyet İmparatorluğuna rağmen, Birleşmiş Milletler ve diğer çeşitli kuruluş-

Prof. Dr. İsmet GİRİTLİ

larda boy gösteren Batılı sözcüler ve diplomatlar bu gerçeğe karşı ses çıkarmamaktadırlar. Oysa bir diğer dev komünist ülke olan Çin Halk Cumhuriyeti bile son yıllarda bu gerçeği kuvvetle dile getirmiş ve Sovyetleri sömürgecilikle ve «Sosyal - Emperyalizm» ile suçlamaya başlamıştır.

Batı'nın, Sovyet sömürgeçiliğine ve Emperyalizmine ses çıkarmamasına mukabil, Sovyet

propaganda makinasının, dünyaya yayılmış, komünist taraftar ve sempatanlarının katılması ile, dünya kamuoyunun baskı altında tutulmasının sonucu olarak, mesela çöl göçebelilerinden oluşan yeni bir Afrika ülkesi olan «Yukarı Volta»nın bağımsızlığına atfedilen büyük öneme mukabil, 3.000 yıllık uygarlık tarihine sahip olan Türkistan halkının bağımsızlık hakkı ve ihtiyacı kimsenin aklına gelmemektedir.

(Devamı sayfa 3. de)

SÖMÜRGEÇİ KİM?

Yazan : Ü. Çağatay

«Sovyetler Birliği» bir taraftan milyonlar harcayarak dünya çapında yapmakta olduğu propagandalarla yer yüzündeki sömürülen milletlerin kurtarıcısı ve onların hâmesi rolünü oynarken, diğer taraftan her fırsattan istifade ederek kendi imparatorluğunu genişletmek ve eski sömürgelerinde iyice yerleşmek için gayret sarfetmektedir. Buna mukabil üzerinde güneş batmayan imparatorluk diye isimlendirilmiş bulunan Büyük Britanya İmparatorluğu İkinci Cihan Harbinden bu yana vesayeti altında bulunan yedi yüz milyonu aşkın halkı istiklâline kavuşturmuştur. İngiltereye muvazi olarak Fransa Hindi Çini ve Afrika'daki eski müstemlekelerinden çekilerek buralarda yaşayan halklara istiklâllerini bahşetmiş ve bunu da Hollanda takip etmiştir. Eğer İngiltere, Fransa ve Hollanda gibi devletler istemiş olsalardı asırlardan beri istismar bölgeleri olan bu topraklar üzerinde yine de kalabilecek kudret ve kuvvette idiler. Buna rağmen bu toprakları terketmiş olmalarının sebebi, artık başka milletlerin sömürülme zamanının geçmiş olduğu kanaatine varmış olmalarıdır.

Batıların bu tarz hareketlerine mukabil Sovyetler Birliği, mazlum milletlerin kurtarıcısı sıfatını takınarak İngiltere, Fransa ve Hollanda gibi devlerin çekilmeleri ile boşalan yerlerde kendi tesirlerini hissettirmeye başlamış bulunmaktadır. Aynı zamanda İkinci Cihan Harbini müteakip orta Avrupa'ya kadar ilerlemiş olan Rus orduları, Avrupa'nın ileri milletlerinden olan Çeko-Slovakya, Polonya, Macaristan, Romanya ve Bulgaristan gibi devletleri hâlâ da işgallerinde bulundurmaktadırlar. Zahirde bu devletler birer müstakil varlıklar imiş gibi gösterilmekte ise de, esasta bunların hepsi birer Rus müstemlekelerinden başka bir şey değillerdir. Nitekim 1956 yılındaki Macaristan ihtilâli ve 1968 yılındaki Çeko-Slovakya'daki ayaklanmaların kanlı bir şekilde Sovyet Rusya tarafından bastırılmış olması, keyfiyeti bize bu milletlerin birer müstakil devletler olmadıklarını, her hâlikârda Moskova'nın direktiflerine uymak zorunda olduklarını pekâlâ isbat etmiştir.

Sovyetler Birliği bir taraftan İkinci Cihan Harbini müteakip elde etmiş olduğu yukarıda ismi geçen yerdeki nüfuzunu devam ettirenken, diğer taraftan eski sömürgesi olan Türkistan gibi yerlerde çok yönlü tedbirler alarak buralarda daha uzun zaman kalabilmek gayreti içinde bulunmaktadır. Bu tedbirlerin başında Türkistan'ı, Kafkasya ve diğer yerleri zamanla ruslaştırarak ve buralarda rus ekseriyetini temin ederek rus olmayan hakları öz yurdlarında akalliyet haline getirmek arzuları yer almaktadır.

Mesela, Çarlık Rusyası zamanında Kuzey Türkistan'daki Kazak Stepleri devlet malı ilân edilmek suretiyle buralarda rus muhacirlerinin kolaylıkla yerleştirilme imkânı sağlanmış ve daha sonra demiryolları güzergâhlarına yalnız rusların yerleştirilmesi ile iç Türkistan'a doğru rusların sızması mümkün kılınmıştı. Bu defa Sovyetler bütün Türkistan topraklarını devlet malı ilân ederek Çarların hedeflerini daha da şumûlendirmiş bulunmaktadır. Bu tedbirlerin ardından rus muhacereti kolaylıkla iç Türkistan'a doğru her gün artan bir tempo ile devam ettirilmiş ve ettirilmektedir. Bunun bir neticesi olarak hâlen Kazakistan bölgesinde yerli halk ekseriyetini yer yer ruslara kaptırmıştır. Rus muhacereti umumiyetle sanayi bölgeleri ile şehirlere doğru olduğundan, öncülükte sanayi bölgesi içinde bulunan şehirler ve kasabalarda Rus ekseriyeti hergün biraz daha çoğalmaktadır. Yalnız bununla kalsalar yine iyi.. Buna paralel olarak Türkistan ırkını melezleştirmek için de her türlü iktisadî ve siyasî tedbirleri almaktan geri kalmamaktadırlar.

Mesela bir Türk erkeği ile rus kadını veya bir Türk kızı ile rus erkeğinin evlenmesi halinde bu çiftlerin her biri için ayrı ayrı imkânlar sağlanmakta ve bunlar maddeten mükâfatlandırılmak suretiyle bir nevi evlenmeler teşvik edilmektedir.

Aynı zamanda ilkokulun birinci sınıfından itibaren Türk çocuklarına rus dilinin öğretilmesi ve okul tedrisatının büyük bir kısmının rus dili üzerinde yapılmakta olması da mânîdardır. Bu şekilde hem ırkı melezleştirmek hem de çocukların körpe dimağlarına rus kültürünü yerleştirmek gayreti içindedirler. Bu gibi teşebbüsler velev uzun vadeli olsalar dahi, rus olmayan milletlerin istikbali için birer telhike işareti olarak devam etmektedir.

Buna paralel olarak Türkistan iktisadiyatını da Rusya'ya bağlı bir duruma getirmek için çalışılmaktadır. Eskiden Türkistan kendi ihtiyacı olan gıda maddelerinin hepsi kendi bünyesinde yetiştirmekte iken, bugün hububata ayrılmış olan arazinin hemen hemen % 90'ı pamuk tarlalarına tahsis edilmiş bulunmaktadır. Fakat Türkistan'daki pamuk ürününün % 95'inin ham halinde ve rusların tesbit ettikleri muayyen bir fiyat üzerinden iç Rusya'daki dokuma sanayi bölgelerine sevk edilmekte olması keyfiyeti, pamuğun Türkistan iktisadiyatına yararlı olmasını engellemektedir. Başka bir ifade ile Türkistan pamuğu Rusya dokuma sanayiinin ham maddesi halinde istismar edilmektedir. Halbuki, iktisadî bakımdan fabrikaların ham maddenin istihsal edildiği mahallerde kurulması iktiza ederken, ruslar siyasî mülahazalarla bu kaideyi umursamamaktadırlar.

Bugün ekilen toprağın % 75'inin pamuk tarlası haline getirilmiş olması dolayısıyla iç Türkistan hububat ihtiyacını karşılayamamak durumunda bulunmaktadır. 1958 yılında ziraî istihsal maddelerinin fiyatları ayarlanırken, o günkü raicile hububat fiyatı yedi misli artırılmış olduğu halde, Türkistan pamuğu için ancak 1,4 nispetinde bir artış kabul edilmiştir. Bu suale Türkistan'lı çiftçi yetiştirdiği pamuğu ucuz fiatla satış yerine daha pahalı olan hububat almak mecburiyetinde kalmıştır.

1967 yılında (Batı) Türkistan beş milyar yedi yüz milyon kilo pamuk, beş milyar Türk lirası tutarında ipek ve on üç milyon karagöl, diğer adı ile «astragan» derisi istihsal etmiştir ki, yalnız bunların tutarı takriben kırk milyar Türk lirası civarındadır. Bu maddelerin hemen hemen hepsi ham halinde Rusya'ya gönderilmekte ve orada işlendikten sonra ihraç edilmektedir. Bu şekilde bir taraftan rus ekseriyetini temin etmek ve ırkını melezleştirmek ve ruslaştırmak için çalışırken diğer taraftan Türkistan'daki iktisadî fonksiyonu rus iktisadiyatı ile beraber yürütmek sisteminin yaratılması için gayret sarfetmekten geri kalmamaktadır.

Rusya, sömürgesi olan Türkistan'ı böylesine sömürürken, haricteki bir takım safdillerin gözlerini boyamak için de Türkistan'da yaşayan kabileler adına beş ayrı Cumhuriyet kurarak bunların her birinin birer müstakil devlet olduğunu iddia etmekten geri kalmıyor.

Sovyet Anayasasının bir maddesinde (.. Federasyonu dahil olan cumhuriyetlerden her hangi biri istedikleri takdirde federasyondan ayrılabilir..) denilmektedir. Aynı Anayasasının diğer bir maddesinde de bu ayrılışın bütün Rusya federasyonuna dahil üyeler tarafından istisnasız olarak tasvip edilmesi şartını da koymuş bulunmaktadır. Bu şekilde harice karşı bir göstermelik olarak konmuş olan «Ayrılabilir» maddesi bir fantaziden başka mâna ifade etmemektedir. Bu madde bir mâna ifade etmiş olsa idi, henüz federasyona dahil olmamış, gûya birer müstakil devletler olan Macaristan ve Çeko-Slovakya'ya Rusya'nın müdahalesi olmaması gerekmez mi idi?..

Netice olarak Sovyetler Birliği kendilerine Çarlar tarafından miras bırakılan sömürgecilik zihniyetini bir takım yaldızlı sözlerle perdeleyerek daha gaddar şekilde ve daha şumûlledirerek devam ettirmektedir.

Hal böyle iken, hâlâ Sovyetlere, sömürülen milletlerin kurtarıcısı, buna mukabil Batılılara da sömürücü gözü ile bakmak biraz safdillik olmaz mı? Acaba sömürücü kim?..

HABERLER

TÜRKİSTAN VE KOMŞULARINDAN

● «Özbekistan Medeniyeti» gazetesinin 4 Şubat 1977 tarihli nüshasında yayınlanan uzun bir makalede Türkistan'ın dışından yapılan radyo yayınları ağır bir şekilde eleştirilmektedir.

● Taşkent'de çıkmakta olan «MUŞTUM» isimli karikatür dergisi 671. sayısının arka kapağını Münih'te yayın yapmakta olan «Hürriyet Radyosu»na ayırmıştır.

TÜRKİYE'DEN

● İngiltere'nin «The Economist» isimli haftalık derginin 27 Ocak 1977 tarihli sayısında «Sovyetler Birliği»ndeki müslümanlara ait bir haber yayınlanmıştır. Bu yazıyı «Ter cüman» gazetesi aynen neşretmiştir.

● «The Economist»ün yazısına dayanarak Tercüman Gazetesinin fıkra yazarı Tarık Buğra, 3 Şubat 1977 tarihli yazısını «Dışardaki Türkler» başlığı altında «Dış Türklerin meselesine hasretmiştir.

● Akajans tarafından hazırlanan ve Tercüman Gazetesinin 21 Ocak 1977 günlü sayısının orta sahfesinde geniş yer tutan «İstanbul'da gerçek bir KAZAK KÖYÜ bulunuyor» ve «Salihli'nin Kurtuluş Mahallesi'nde küçük bir TÜRKİSTAN kuruldu» isimli röportaj yazısı yayınlanmıştır.

● Kültür Bakanlığı tarafından Ankara'da yayınlanan «Milli Kültür Dergisi» büyük bir ilgi ile karşılanmıştır.

● İstanbul'da Kuzey Kafkaslılar Kültür ve Yardım Derneği tarafından iki ayda bir yayınlanmakta olan «KUZEY KAFKASYA» kültür dergisi, altıncı yılını idrak ederek yedinci yayın yılına başlamıştır.

● Türkistanlı hemşehirlilerimizden Hekimcan ŞARKIY, 5 Şubat 1977 günü 87 yaşında Adana vilâyetinde Hakkın rahmetine kavuşmuştur.

● İstanbul'un Nuruosmaniye semtinde «Türkistan Yemek ve Kebab Salonu» adında bir lokanta açılmıştır.

DÜNYA'DAN

● Kenya'nın başkenti Nairobi'de UNESCO'nun 19 ncu Genel kongresi yapıldı. 142 üye devletin katıldıkları «Kültür ve Haberleşme» komisyonunda Kültür Bakanlığı müsteşarı Prof. Dr. Emin Bilgiç'in teklifi üzerine 1977-1978 yılı taslak programında Türk Kültürü'ne de yer verilmesi ve programa alınması beklenmektedir.

(Devamı sayfa 3. de)

Türkistan Sovyet Cumhuriyetlerinde Milli - İdeolojik Eğilimler

— III —

Yukarıda sözü edilen Taşkent «İlmî Sessyonu»ndan bir kaç ay sonra, yani Ağustos 1959 da Taşkent'te Özbekistan Cumhuriyeti ölçüsünde parti, devlet müesseseleri ve kültür-İlim işçileri temsilcilerinden müteşekkil bir istişare toplantısı çağrılmıştı. Bu toplantıda, «emekçilerin komünist eğitimi» meselesi görüşülecekti. Özbekistan Komünist Partisi Merkez Komitesi birinci sekreteri Reşidov, okumuş olduğu raporunda Mayıs ayında vukubulan «İlmî Sessyon» toplantısının görüşlerini ve kararnamelemlerini tekrar ederek Türkistanda kendini gösteren «millî kalıntıların» belirtilelerini sert bir dil ile tenkit etmiştir. Reşidov'un işaret ettiği göre, bu kalıntılar, «ekonomi alanında da belirlemektedir. Şöyle ki, yerli menfaatlar faydasına olmak üzere genel devlet menfaatları unutulmaktadır... Bizde millî görüş ve millî fikir darlığı, tarihî geçmişi değerlendirme işinde de yer bulmuştur. Herkesçe bilinen vakialara aykırı olarak bazı müellifler, Orta Asyanın Rusya ile birleşmesinin önemini küçümsemeye yahut hattâ red ve inkârâ çalışmaktadırlar». ¹¹

Reşidov sözüne devamla, «millî belirtiler, kadro işlerinde de göze çarpmaktadır. Meselâ, iş ve siyasi vasıflara göre yapılan kadro intihabında Lenin prensipi ihlâl edilmektedir» demiş ve bundan şu neticeyi çıkarmıştır:

Büyük Rus milleti, ülkemizin bütün milletlerini tek, kardeş bir aile halinde birleştirmeye yarayan bir kuvvet olmuştur. Bu milletin kahramanlığı, aydın kafası, cömert-kalbi, samimiyeti, daimî kardeşçe yardımı, her an fedakârlıkta bulunmağa amade oluşu ona umumî bir sevgi ve derin bir saygı kazandırmıştır. Özbek halkının büyük Rus milletiyle ve Sovyetler Birliğinin bütün halklarıyla kardeşçe birliğini muhkemlendirmeye çalışmak — cumhuriyet parti teşkilâtının bütün ideolojik faaliyetinde en başta gelen bir meseledir. ¹²

Reşidov'un bu görüş ve ka-

naatı, Moskova'da yayınlanan Komünist dergisindeki «Daima Rus milletiyle beraber» başlıklı makalesinde de tekrar edilmiştir. Görüldüğü veçhile, Reşidov böylelikle Sovyet halkları «ailesi»nde Rus milletine özel ve başta bir yer ayırmaktadır. Dikkatli çeken karakteristik bir noktadır ki, Reşidov, «Özbekis-

Yazan : U. URBAN

tan parti teşkilâtının ideolojik faaliyetinde en başta gelen mesele» olmak üzere «komünist eğitimi»ni değil de, «Özbek halkının büyük Rus milletiyle kardeşçe birliğini muhkemlendirmek» meselesini ele almaktadır. Reşidov, Rus milletinin Tür-

kistan tarihindeki (müstasna rol)ünden ve Türkistanın Rusya ile birleşme neticesinde elde ettiği «İleri, müterakki» kazançlardan söz açarken, Türkistandaki Rus hâkimiyetine açıkça bir «hak» tanımış ve aleni olarak Türkistan Türklerini bu hâkimiyete boyun eğmeğe çağırmıştır. Reşidov, bu çağırışını şu

«deliller» ile esaslandırmağa çalışmıştır:

(Devamı Var)

¹¹ Ş. R. Reşidov: «O merahpo usileniyu kommunističesko-go vospitanıya trudyaşışhsya», Pravda Vostoka gazetesi, 11. 8. 1959.

¹² Aynı yerde.

“Sovyet İmparatorluğu, ve Afrika

(Baştarafı sayfa 2. de)
TÜRKİSTAN'IN EGEMENLİĞİ

Bunun gibi Mozambik'in Marksist Lideri Samora Michel dünyaya kamuoyunda «Kurtarıcı» olarak karşılandığı halde, Çekoslovakya'nın 1918'deki kurtarıcısı Başkan Thomas Masaryk'ın adını anmak, Masaryk Lenin'e karşı çıktığı için, «gericilik suçu» sayılmaktadır.

Neticede, Batı dünyasının ve onları takiben Üçüncü Dünyanın aydınları giderek, «Yalan» «Gerçek» olarak kabul edecek derecede «Şartlandırılmış» bulunmaktadır.

Bütün bunlardan cesaret alan Sovyetler Birliği, iğrenç emperyalist kışkıklarını bu defa Afrika kıtasına yönelmiş bulunmaktadır. Nitekim bundan bir süre önce, Sovyet uçaklarının ABD'nin burnu dibinden, Sovyet silahları ile donatılmış ve

yüksek eğitimden geçmiş, 12.000 Kübalı askeri Angola'yı işgal etmek için Atlas Okyanusunun bir tarafından öbür tarafına taşıdığını görmedik mi?..

Diğer taraftan 1970 yılının sonunda, Moskova'dan yapılan bir açıklamada Sovyet Başkanı Podgorni'nin önümüzdeki aylarda Afrika'nın Zambia, Tanzania ve Mozambik gibi ülkelerini ziyaret edeceği bildirilmiştir. Bu yüksek seviyede bir Kremlin liderinin Güney Afrika'ya ilk ziyareti olacaktır.

SICRAMA TAHTASI OLARAK KULLANILABİLİR

Bilindiği gibi Eylül 1976'da Dr. Kissinger'in yaptığı Afrika gezisine Sovyetler karşı çıkmışlar ve ABD Dışişleri Bakanının bu bölgedeki siyahlarla beyazları uzlaştırma gayretini «Rodezya'daki ırkçı rejimi uzatmak» girişimi olarak suçlamışlardır. Sovyetlerin iddiasına göre; Afrika'nın bağımsızlığını diplomasi değil, ancak silahlı mücadele kurtarabilir. Sovyetlerin bu inanışta olmasının nedeni şudur: Güney Afrika'nın çeşitli ülkelerinde kurulmuş bulunan ihtilalci solcu partiler toplum kutuplaşması ve silahlı çatışmaların çoğalması nispetinde iktidarı ele geçirmek şansına sahiptir. Nitekim Angola'da Guinea - Bisseu'da ve Mozambik'de bu ülkelerin bağımsızlığına kavuşmasından çok önce kurulan Marksist görüşlü kurtuluş örgütleri Sovyetlere ve komünizme çok iyi «Temettü»dir. Angola'da Marksist Dr. Neto'nun partisinin Sovyet yardımı ve Sovyetlerin Kübalı ekip-leri nakletmesi sayesinde sivil harbi kazandığı bilinmekte. Şimdi de Sovyetler diğer siyah Afrika ülkelerine yanaşmaya çalış-

şarak Güney Doğu Afrika Halk Kurtuluş Örgütü «Swapo» nun ve Rodezya'daki gerillaların kontrolünü ele geçirecek neticede Güney Afrika'da bir silahlı ayaklanma çıkartmak istemektedir.

Hiç şüphe yok ki koca Afrika kıtasının 19. yüzyıldaki anlamda bir sömürge haline gelmesine imkân yoktur. Ne var ki içinde yaşadığımız 20. yüzyılın askeri ve ideolojik etkisi ve özellikle dünyanın diğer taraflarını egemenlik altına almak amacıyla bir sicrama tahtası olmak bakımından Afrika'nın bir Sovyet sömürgesi olması, Sovyetlerin hayali ve arzusudur. Bu suretle Afrika'da yıkılan Portekiz Sömürge İmparatorluğunun baş mirasçısının Sovyetler Birliği olup olmayacağı keyfiyeti günümüzde ciddiyetle sorulması gereken bir husustur.

Moskova Kızıl

(Baştarafı 1'de)

Bir kaç dakika sürmüştür. Bu olayı Rus ilgilileri «basit» bir olaymış gibi göstermeye çalıştılar. Fakat aslında bu olay komünist rejimine doymuş olan RUS HALKININ bir tepkisidir. Tıpkı pamuk içinde yanan ateş gibi Sovyetler Birliği'ndeki milletler «insan hakları» ve «hürriyet» için; için için yanmaktadır. Bu durum 16 Ocak 1969'da Prag'da kendini yakan Jan Pallach'ın durumuna benzemektedir. Jan Pallach Çekoslovakya'nın Ruslar tarafından işgalini protesto etmek amacıyla bir meydana üzerine benzin dö-kerek kendisini yakmıştı.

Çin işgalinden kurtulan

(Baştarafı 1'de)

durumu çok kötü bir vaziyettedir. Bu konuda batılı yazarların yazdığını doğrulayan ve halkın perişan halini de dile getirmekte. İstanbul'da yayınlanan günlük bir gazete, TÜRKİSTAN'ın bu yöresindeki durumu ve soydaşı olduğu bir halkın meselesini âdeta fezaadaki bir ülke imiş gibi ele alması, Türkistanlılar arasında üzüntü yaratmıştır. Beş gün devam eden bu tefrika'da, Türkistan'daki akrabalarını görmek için bir aile «Türkiye Cumhuriyeti» pasaportu ile Türkistan'a giderler. Fakat, burada bir milletin kaderi ile ilgili bir dramı «40 yıl süren zoraki ziyaret» diyerek sathî malûmatlarla kaleme alınması gerçekten düşündürücüdür. Bu tefrikada bir başka gerçek ortaya çıkmakta «Dış İşleri Bakanlığı» Sovyetler Birliği ile Çin idaresi altında bulunan Türklerle meskûn bölgelerde temsilciliklerin açılmadığı ve oralarda bulunan «Türkiye Cumhuriyeti» tabalı vatandaşların perişan duruma düştüğü... 40 yıllık hayatını anlatan Sedat Salt, bu ilgisizliğin ve temsilciliğin bulunmamasından çekilen ızdırpların bir kısmını ortaya döküyor, anlata anlata bitiremiyor.. Bu ilgisizliğe son verilmesini ve geçte olsa oralarda konsolosluk açılmasını isteyecek parlamenterlerin ortaya çıkması beklenmektedir. Bu sahadaki uzmanların fikrince o yörelerde Konsolosluk açılmasında büyük faydalar vardır. Batı kaynaklarına dayanmadan direkt temas etme imkânı doğacaktır. «Ortaasya Basın Ajansı»

Dış Türklerin

(Baştarafı 1'de)

dan İstanbul'da «Spor ve Sergi Sarayı»nda «Altaylardan Rumeline» adı verilen milli oyunlar festivali düzenlenmiştir.

4 Şubat 1977 cuma günü başlayan bu festivale Türkistan, Azerbaycan, Kırım, Kuzey Kafkasya, İdil-Ural, Batı Trakya, Irak, Rodop, Tuna ve Rumeli Türklerinin milli oyun ekipleri iştirak etmiştir. Birbirlerini tamamlayan renkler gibi ortaya çıkan «TÜRK DÜNYASI»na ait milli oyunlar halk tarafından büyük ilgi görmüştür. —Ortaasya Basın Ajansı—

ŞİİR KÖŞESİ

Vatan Bizimdir

Ulu vatan, arı toprak, aziz Türkistan
Tarihidir acun için mukaddes destan
Medeniyet esasını acuna yayan
Türkistanı bize mengü vermiş yaradan
Ta ezelden ebede bu vatan bizimdir.

★

Yaşamışız binlerce yıl biz bu toprakta
Can vermişiz şan almışız biz bu toprakta
Yaradıldık hem gömüldük biz bu toprakta
Ta kıyamet hem yaşarız biz bu toprakta
Vatan bizim, vatan. bizim, vatan. bizimdir.

★

Karga, kuzgun bağ dalına gelip konya da
Saksağanlar kekekleyip uçup gezse de
Köpek, kedi deliklerden geçip girse de
Bülbül buna şaşkın şaşkın bakakalsa da
Biz koğarız köpekleri vatan bizimdir.

M. E. BUĞRA

“BİZ,, OLALIM

Kutlu yurdum, Türkistanım, otağım,
Cennet ilim, anne-baba ocağım,
Hanı senin dağlarında kişniyen,
Çayır - çimen dağlarında işliyen,
Dizgin nedir, gem, özengil bilmeyen,
Türkün eşi küheylânlar ne oldu?

Özbek, Uygur, Türkmen, Kazak uyuğum,
Anne-baba öz kardeşim, buyruğum,
Hanı senin bir arada kurduğun,
Göz dikenin belin büküp, burduğun,
Yalın kılıç başın, boynun vurduğun,
Birlikteki Hakanlığın ne oldu?

Mutlu dıyor: Gel yine «Biz» olalım,
Özbek, Uygur, «sen», «ben»liğin boğalım,
Sen kılıç al, ben de kalem «Biz» olup,
Anayurda, Türkistan'a varalım,
Urus ile Çin'i ordan koğalım,
Oğuz-Han'ın oku, yayı ne oldu?

MUTLU

Okuyucularımızın dikkatine

1. Bazı okuyucularımızdan gelen mektuplardan gönderdiğimiz gazetelerin ellerine geçmediğini üzülerek öğrenmiş bulunmaktayız. Yaptığımız araştırmalardan, değişen adreslerin bize bildirilmemesinden ve sevk edilen gazetelerin kaybolmasından meydana gelen bu aksamaların dolaylı çok üzgünüz. Abonelerimiz ellerine ulaşmaktan sayıları bize bildirirlerse, kendilerine derhal gazete gönderilecektir.
2. İki yıldan beri gazetemiz zararlı yayın hayatına devam etmektedir. Bugüne kadar gazetemizi devamına inanmış bütün dostlarımıza, arkadaşlarımıza ve hemşehrilerimize gönderdik. Bundan böyle eski borçlarını ve yeni abone bedelini göndermeyenlere, gazetemizi gönderemeyeceğimizi üzülerek bildiririz.
3. Şimdiye kadar gazetemizin yayınlanması için bütün arkadaşlarımız gönüllü olarak hizmet etmişlerdir. Hepsine ayrı ayrı teşekkürü bir borç telakki etmekteyiz.

HÜR TÜRKİSTAN GAZETESİ

Ruslara inanılmaz

(Baştarafı 1'de)

bu konferansı ve sonunda imzalanan anlaşmayı övmeye devam etmektedirler. Bugün de aynı övgü içindedirler.

Bu konferansın maksadı «İnsan haklarına ve temel hürriyetlere saygı» esasını getirmektedir. «Avrupa da İşbirliğini sağlamak ve gerginlikleri yumuşatmak» gayesini gütmüştür. Helsinki Anlaşması imzalandıktan sonra, Sovyetler ve demirperde ülkeleri hariç, bütün Avrupa milletleri bu anlaşmaya tam ve kesin surette riayet etmektedirler. Fakat Rusya altına imzasını altığı ve övdüğü bu anlaşmanın bazı maddelerini sanki hiç görmemiş ve okumamış gibidir. Tabii Sovyetler böyle hareket edince, peykleri de mecburen ona uymaktadırlar.

BURADA uyulmayan, Sovyetlerin altına imza ettikleri halde asla tatbik etmedikleri bir maddeyi nakledelim.

«Helsinki Anlaşması»nın «İnsan haklarına ve temel hürriyetlere saygı» maddesi aynen şöyledir:

«Anlaşmayı imzalayan bütün devletler, herkes için eşit olmak kaydıyla, ırk, cins, dil ve din farkı gözetmeden, insan haklarına ve temel hürriyetlere, düşünce, din, inanç ve kanaat hürriyetlerine saygı duyacaklarını kabul ederler.

Bu devletler vatandaşlarına, insan şerefine layık olacak şekilde ve şahısların kendilerini hür ve tam manada inkişaf ettirmesi için siyasi, iktisadi, sosyal ve kültürel sahalardaki hak ve hürriyetlerinden faydalanmalarını teşvik eder ve imkân sağlarlar.

İşbu anlaşmayı imzalayan devletler, sınırları dahilinde azınlıkları olanlar, azınlığa mensup şahısların haklarını, kanun karşısında herkesin eşit olduğu prensibine dayanarak korurlar. Onların insan hakları ve temel hürriyetlerden faydalanmaları için her türlü imkânı sağlarlar. İnsan hakları ve temel hürriyetleri meselesi Birleşmiş Milletler Teşkilatının esaslarına ve İnsan Hakları Evrensel Beyanamesine göre halledileceği bütün devletler tarafından kabul edilir.»

YUKARIDAKİ Helsinki anlaşması maddesini Ruslar tereddütsüz imzaladıkları halde, bu maddeyi yine tereddüt etmeden ülkelerinde tatbik etmiyorlar. Bu şartlara uymak ve tatbik etmek değil, tam aksini yapıyorlar.

Henüz Kırım Türkleri bile sürgün edildikleri Ortaasya ve Sibiryâ bölgelerinden alınıp yerlerine gönderilmemişlerdir. Kırım Türkleri bütünüyle 30 yıldan beri sürgündedirler. Sovyetler'de ırk, cins, din ve dil farkı mükemmelen gösterilmektedir. Eğer bu farka riayet edilseydi, Rusya'daki Türkler kendi alfabeleriyle yazmak haklarına sahip olabilir, kendi okullarını açabilirdi. Din hürriyetleri olsaydı, hac zamanı 60 milyon Türk'ten, 60 kişi olsun hacca gidebilirdi. Ruslar Ortaasya'daki işgal ettikleri Türk topraklarında Türklere ne ırk, ne dil, ne din, ne de cins farkı tanıyorlar. Müstemlelerde görülmeyen ağır baskılar altındadırlar.

Ruslar işgallerindeki milletlerin mensuplarına kendilerini hür ve tam manada inkişaf ettirebilmeleri için siyasi, sosyal ve kültürel sahalarda hak ve hürriyetlerden faydalandırmak, onları teşvik etmek ve imkân sağlamak yerine tam aksini reva görüyorlar. Sonra da Helsinki Anlaşmasını imzaladıklarını ve buna riayet ettiklerini söyleyebiliyor, bunu sıkılmadan ilân edebiliyorlar.

BUNUN için Ruslara inanılmaz, diyoruz. Bir taraftan «Helsinki Anlaşmasını» imzalayacaksınız. Buna riayet edeceğinizi bir şeref sözü olarak taahhütte bulunacaksınız. Sonra da kendi ülkenizde tam aksini yapacaksınız. Esir Türklere her türlü baskı ve terörü mübah sayacaksınız.

Kırım Türklerine bile bir türlü elleri uzanmayan, Politbürodan Kırım Türklerinin yurtlarına dönmeleri kanununu çıkarmış olmalarına rağmen, yıllardan beri de bu kanunu da tatbik etmeyen Ruslar, sözlerine asla güvenilmeyecek, itimat edilmeyecek bir millettir. Zaten tarihimize boyunca, Rusları çok denemiş, her zaman aldanmışızdır. Bakalım Rusların inanılmaz, güvenilmez, söz ve imzalarına itimat edilmez bir millet olduklarını bütün dünya ne zaman anlayacaktır?..

Türkistan meselesi

(Baştarafı 1'de)

vardır: çoğalmaktadırlar. Sayıları, Sovyet ortalamasına kıyasla 3 ile 4 defa daha büyük bir hızla artmaktadır. Bu hız devam ederse, 2000 yılında Sovyet ordusu askerlerinin üçte biri Müslüman erlerden teşkil olacaktır...»

Diğer taraftan Amerika'nın «U.S. News and World Report» adlı mecmuanın 14 Şubat 1977 tarihli nüshasında hülâsa olarak «Milletler Meselesi» için şöyle yazmakta: «Sovyetler Birliğinde milli azınlıklar problemi çözülmekten uzaktır. Bunun başlıca sebebi en son yıllarda Ruslar ve genellikle Slav asıllı milletler arasında nüfus artışının durması, hatta eksilmeye başlamasıdır. Şüphesiz bu durum Sovyet yöneticilerinde kuşku hatta korku uyandırıyor. Bu prose aynı tempoyla devam ettiği takdirde bundan yirmi, yirmibeş yıl sonra Ruslar hatta bütün Slavlar, Sovyetler Birliği'nde azınlık haline geleceklerdir. Sovyet yöneticileri bu tehlikeyi önlemek amacıyla şeytanca bir plan hazırlamışlardır. O plan, Rus olmayan ve kendi dini ve milli benliklerini muhafaza etmeğe çalışan milletleri Ruslarla evlenmeğe ve kültür asimilasyonu yoluyla RUSLAŞTIRMAĞA dayanıyor. Meselâ: Rus-Sovyet yöneticileri Gürcis-

tan ve Ermenistan'daki düşünceleri ve diğer şenlikleri eski ananeye dayanarak yapılmasını ve Özbekistan'da ise İSLÂM öf-âdetlerine bağlılığı komünizm ideolojisine aykırı düşüğü iddiası ile kaldırmağa çalışıyorlar.»

PROF. DR. ALEXANDRE BENNGSEN'İN KONFERANSI

Dünyada ünlü alim ve «İslam in Soviet Union» isimli eserin müellifi Prof. Dr. A. Bennigsen geçenlerde Amerika Dış İşleri Bakanlığında bakanlık mensublarına «Ortaasya (Türkistan) ve Ortaasya Müslümanları» konulu çok ilginç bir konferans vermiştir. Günden güne büyük bir ehemmiyet kazanmakta olan «TÜRKİSTAN MESELESİ» Amerika Dış İşleri Bakanlığı mensubları arasında ilgi yaratmıştır.

«Ortaasya Basın Ajansı»

Amalrik

(Baştarafı 1'de)

ABD Başkanı Jimmy Carter'in dünyanın neresinde olursa «İnsan Hakları»nın eksiksiz tatbikini istemesi dünyada büyük yankılar uyandırdı. Amalrik ve Bukovsky'nin «Sovyetler Birliği»nden çıkarılışı ve Moskova'nın kendi sınırları içinde ve Doğu Avrupa Ülkelerinde «İnsan Hakları»nın tatbik edilmesini isteyen ve özgürlük verilmesini talep edenlere karşı sert davranışı, aydınların psikiyatri kliniklerine gönderilmesi büyük tepkiler yarattı. Bu arada Batı Avrupa Komünist partileri bile Moskova'yı eleştirdiler.

Bukovsky, Washington'da «Be yaz Saray»da konuk olarak ağırlandı. Çeşitli kuruluşların düzenlediği toplantılarda «Sovyet Cenneti (!)» dile getirildi. Batı dünyasının sorumlu kişileri uyandırdı. Amalrik ise Batı Avrupa'nın birçok başkentlerinde hükümet ve devlet adamları tarafından kabul edildi. Bunlara ilâve olarak Bukovsky ve Amalrik birçok ülkelerde büyük çapta basın toplantıları yaparak «Sovyet Vatandaşı» ile Sovyetler Birliğindeki «muhalfe»nin çeşitli yönlerini, isteklerini anlattılar.

«Ortaasya Basın Ajansı»

Türkistan

(Baştarafı 1'de)

edilmiştir. Aynı şekilde, «Türkistan» diye bir meselemizin de olduğunu kabul ettirmemiz gerekir.

Türk Devletinin esir Türklerin mücadelesine sahip çıkması gerekir. Afrika'daki nüfusu 100 bini bulmayan toplulukların, hürriyetlerine kavuştukları bir devirde milyonlarca Türk hâlâ esirdir.

Biz sadece; Türkiye'nin bu haklı davamızı Birleşmiş Milletlere götürmesini ve orada savunmasını istiyoruz. Hiç olmazsa kendi vatanımızda kendi temsilcilerimizi seçme hakkına sahip olmak istiyoruz. Kendimizi bütün dünyaya anlatıp, haklılığımızı ortaya koyduğumuz gün, esir Türk illeri mutlaka hürriyetine kavuşacaktır.»

Dış Türkler

(Baştarafı 1'de)

İlgili görememiştir. 1961 yılında kurulan «AZAM» (Azınlıklar ve Emlâk Dairesi) Kapatılmış. Dış Türkler kendi kaderleri ile başbaşa bırakılmıştır.»

—Ortaasya Basın Ajansı—

Türkistan için
STİKLALCI GAZETİ

OKTA ASYA BASIN AJANSI
The Central Asian Press Agency

Postfach 267
8 Muenchen 33
W. Germany

(Gazete üç ayda bir yayınlanır.)

İdare Müdürü
Nurettin PAKYÜREK
Abone Bedeli
Türkiye'de yıllık 20 lira.
Amerika'da 2 dolar
Avrupa'da 5 DM
Asya-Afrika 1 Sterling'dir.

Havale Adresi
«Hür TÜRKİSTAN Gazetesi»
Posta Çek Nu.: 20094188
Aksaray — İstanbul

(Abone bedellerinin mutlaka posta çeki hesabına gönderilmesini rica ederiz)

İdarehane :
Aksaray, Sefai Efendi
Sokağı Nu. 22/8 - İstanbul

Basıldığı yer :
Uğur Matbaası

—0000000—

OKUYUCULARLA
BAŞBAŞA

Muhterem okuyucularımız,

Bugüne kadar gazetemizi gönderdiğimiz yüzlerce okuyucumuzdan henüz abone bedellerini almamış bulunmaktayız. Bu okuyucularımızdan «Abone» bedellerini göndermelerini ehemmiyetle rica eder, teşekkürlerimizi bildiririz.

Abone bedelini gönderdiğiniz adres:

HÜR TÜRKİSTAN Gazetesi
Posta Çek Numarası
20094188

AKSARAY — İSTANBUL

Gazetemizin satıldığı yerler :
İstanbul'da

Uğur Kitabevi
Ankara Cad. Nu : 66
veya
Tiyatro Cad. Nu. 13/2
Beyazıt - İstanbul

Ankara'da
Tümen Kitabevi -
Yenişehir
veya
Ankara Garındaki Kitap
ve Gazete bayiiinde

Adana'da
Türkistanlılar Yardım-
laşma Derneği Merkezi
veya
Ali Kulaç
Saadet Gişesi Kitabevi
Bakımyurdu Cad.
Nu. 21/A

(Buralardan eski sayılarımızı temin edebilirsiniz.)